Huszonegyedik évfolyam. 197. szám. Kolozsvár, 1900. augusztus 31. péntek.

Szerkesztői iroda:
Kossuth Lajos utcza (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzendők.

Az „Ellenzék" előfizetési dija:

Egész évre	32 korona.	Negyedévre	8 korona.
Félévre	16 korona.	Egy hóra	3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:
Kolozsvárt, Deák Ferencz utcza 33-ik szám.

Egy négyszög czentiméternyi tér hirdetési ára 8 fillér. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora *2 korona.*

Hivatalos közlemények sora 5 korona.
Nyilttéri czikkek garmond sora után **40 fillér** fizetendő.

Nehány alkalmi megjegyzés.

Kolozsvár, aug. 31.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet állatkiállitási szakosztálya által rendezett állatkiállitást ma délelött a szokott ünnepségek között megnyitották.

E sorok irása elött még csak futó pillantást vethettünk a kiállitás anyaga felett és e helyen egyáltalán nem szándékozunk szakszerü kritikát gyakorolni a kiállitás és annak anyaga felett. Erre első sorban a biráló bizottságokba beválasztott szakemberek hivatvák.

E sorok irója elöre kijelenti, hogy nem tartozik az ugynevezett szakemberek köréhez, még csak nem is tagja a gazdaközönségnek és éppen ezért csak nehány alkalmi megjegyzést vet ezuttal papirosra, mert mint az ország gazdasági fejlödése iránt érdeklödö ember, nem térhet ki ama kötelesség alól, hogy egy olyan nevezetes alkalmat, mint a milyent az erdélyi részek gazdasági életében ez a kiállitás képvisel, ne használjon fel egynémely megjegyzésnek a megtételére.

Hogy általában a hasonnemü kiállitások akár az ipar, a kereskedelem, akár a gazdasági és a müvészeti érdekeknek menynyiben válnak javára, erről talán kár is szót vesztegetni.

Abban a szakemberek, maguk az érdekelt körök és a nagyközönség itélete is megegyezik, hogy az ilynemü kiállitások az ipari, gazdasági, müvészeti tevékenységnek a felkeltésére alkalmas tényezöknek bizonyultak be.

Mióta Magyarországon divatba hozták az ipari, gazdasági és müvészeti kiállitások rendezését, azóta ezekben a tevékenységi ágazatokban kétségtelen nyomaival találkozunk a fellendülésnek, a haladási és tökéletesedési eszközök czéltudatosabb kihasználásának.

Már pédig tagadhatatlan tény az, hogy valamely országnak ipara, gazdasága és müvészete csak akkor fejlödhetik, ha ezen érdekcsoportokban müködö elemeket áthatja az a gondolat, hogy jobbat, szebbet, hasznosabbat és tökéletesebbet produkáljon, mint az elödök, vagy a más nemzetek hasonló érdekcsoportjai.

Különösen az erdélyrészi mezögazdasági életben csak azóta is, mióta az Erdélyi Gazdasági Egylet ezeknek a kiállitásoknak a rendezését megkezdette és a kivánt tervszerüséggel folytatja, kétségtelen nyomaival találkozunk a fejlödés és a haladás jeleinek.

Nem mondhatjuk, hogy egy csapással megváltoztatta a gazdasági és ipari élet arczulatját, talán még a karakterét sem, ámde arra igenis alkalmasnak bizonyult, hogy az egyes érdekköröket fokozottabb élettevékenységre és czéltudatosabb munkásságra serkentse. És ez már magában is méltánylandó eredmény.

Erre való tekintettel örömmel üdvözöljük az erdélyrészi gazdaközönséget s a gazdasági ágazatokban müködö érdekköröket azért az elhatározásukért, hogy ebben a kiállitásban részt venni igyekeztek.

Üdvözöljük az Erdélyi Gazdasági Egyletet azért, hogy e kiállitás rendezésével alkalmat nyujtott arra, hogy a gazdasági és ipari tevékenységnek a produktumai ilyen csoportos egybeállitásban kerüljenek a szakférfiak és a nagy közönség birálata elé.

A mi a kiállitást általánosságban illeti, elmondhatjuk, hogy a jelenlegi kiállitás az eddigieket sok tekintetben felülmulja. Maga az állatkiállitás tán nem olyan gazdag, mint a milyen egynehány megelözö évi volt; ámde a kiállitott állatok minösége és értékes volta sok tekintetben felül mulja az elözö kiállitásokon bemutatott állatokéit s nehány olyan szép példányt láthatni, a melyek valóságos meglepetés számba vehetök.

Ennek a kiállitásnak a megelözökéhez képest különös érdekességét képezi az ilyen alkalmakkor szokatlanul nagy arányu felhozatala a gazdasági gépeknek, mezögazdasági és ipari termékeknek.

És e tekintetben a kiállitás rendezösége iránt csak legteljesebb elismeréssel viseltethetünk, mert nagy és nehéz, de eredményes munkát végzett.

Különösen azért emlékezhetünk meg elismeréssel a rendezöségnek ez irányban kifejtett tevékenységéről, mert az igy elért siker éppen ezekben a napokban sokszoros sulylyal esik a mérlegbe.

A merkantilisták sajtójának érthetetlen kirohanása az agrár-eszmék hirdetöi ellen, vagy is a kereskedelmi érdeknek a gazdasági érdek fölemelésére való törekvés által felkeltett reakciónak üdvös hatását látjuk megnyilatkozni egyebek közt ezen a kiállitáson is.

Itt ugyanis a gazdasági, a kézi és a gépipar és még a kereskedelem is olyan szerencsés kölcsönhatásban jelentkezik, a melynek különös fontosságát lehetetlen fel nem ismerni.

Ez a kiállitás is élénk bizonyitékát nyujtja annak, hogy a gazdaság, továbbá az ipar és a kereskedelem teljesen *egymásra vannak utalva.*

Itt például pompásan megférnek egymás mellett, mint a közvagyonosodási fejlödés tényezöi: a mezögazdasagnak és az iparnak a termékei és melléjük sorakozik a kereskedelem a maga áruczikkeivel.

Igy, együtt látva ezeket a produktumokat, megbizonyosodhatunk abban, hogy a merkantilisták és az agráriusoknak késhegyig menö harcza, melyet elsösorban a markantilisták sajtója inditott meg minden alap és szükség nélkül, nem válhatik hasznára egyik érdekcsoportnak sem, söt az általános haladási érdekekbe is ütközik.

Ez a kiállitás is dokumentálja, hogy ezeket az érdekeket nem különválasztani, hanem egyesiteni kell, mert csak ezen érdekeknek együttes szolgálata adja meg a biztositékát annak, hogy országunk gazdasági, ipari és kereskedelmi életét a fejlödés utjára terelhessük.

Gratulálunk tehát a rendezöségnek, hogy annak a bizonyos czéltalan és szükségtelen harcznak a tanulságait megértette és e kiállitással egyben bizonyitékot is nyujtott a nemzeti érdekekre ártalmas küzdelem tévesztett voltáról.

Politikai hir.

Az osztrák helyzet. Prágából táviratozzák: A Narodni Listy arról a kérdésről, hogy az uj-csehek folytassák-e az obstrukcziót, a következöket irja: Mi a mostani alkotmányt és a centralizmust *ad absurdum* akarjuk vezetni és azért bármily áldozatok árán is be kell fejezni a küzdelmet. Tudjuk, hogy mily érzéssel kisérné a népképviselöit Bécsbe, ha lemondanának a küzdelemről. Majd mi a németek kedvéért ellenzékesdit játszunk a parlamentben. Vagy igazságot fog szolgáltatni *Körber*, vagy pedig, ha erre nincsen bátorsága, kitartóan tovább *folytatjuk az obstrukcziót.*

Bánffy a Lipótvárosban.

Kolozsvár, aug. 31.

Bánffy Dezső nyugtalan szelleme megint uj dolgok révén kisért a politikai világban.

Legujabb terve a kiérdemesült államférfiunak az, hogy megválasztatja magát Budapest egyik kerületében országgyülési képviselönek.

Mint a H—k irja, a Lipótvárosban immár erösen megindultak a választási mozgalmak, tekintettel a jövö évben megejtendö általános képviselöválasztásra.

Mint az egyik könyomatos most elárulja, a székesföváros ötödik kerületében báró Bánffy Dezső is fellép hoppmesteri programmal, a mi ha megtörténik, csunyán becsapja Schlesinger-Sándor Pált, a kit tudvalevöleg bimbó-utczai kézszoritással avatott fel lipótvárosi képviselöjelöltté.

Hárman lesznek tehát a Lipótváros jelöltjei: Schlesinger-Sándor Pál, Bánffy és Mezei Móricz. Bánffyval különben csak elbánna Mezei Móricz, de mivel Schlesinger-Sándor Pál egyáltalán nem hagyja magát, ezért kezdenek öszülni Mezei Móricznak még meglevö hajszálai. Sándor Pál érdekében különben erösen folynak már a börzén a szavazatgyüjtések.

A reverzálisokat — amint már jelentették — lázasan irják alá a lipótvárosi testvérek. Egy ilyen reverzális a mi kezünkbe is került s azt ime aláiróival együtt átadjuk az örökkévalóságnak, hadd tudja meg szegény Mezei Móricz is, hogy kik esküsznek össze ellene.

Megjegyezzük, még, hogy az aláirók egy része, a lipótvárosi tradiciókhoz hüségesen, német betükkel irta a reverzálisra nevét, mely hangzik a következökben:

Mi alulirott székesfövárosi V. kerületi választók, kivánjuk, hogy az V. kerületet az országgyülésben kereskedö képviselje és ha Sándor Pál a jövö képviselöválasztásnál a jelöltséget elfogadja, kijelentjük, hogy ezen jelöltséget teljes erönkkel támogatni fogjuk:

Schönberger Tivadar,	Werler Bernát,
Schönberger Károly,	Dr. Zilzer Arnold,
Krausz Sámuel,	Pipisz Vilmos,
Hegyi M. Samu,	Schwarz M. L.
Deutsch Bernát,	Preisach Vilmos,
Strausz Dávid,	Guttmann Ignácz,
Rockenstein Ödön,	Engel Lajos,
Rockenstein Samu,	Löwy Ignácz,
Márkus Zsigmond,	Löwy Zsigmond,
Szendrei Sándor,	Riesz Zsigmond,
Morgenstern Samu,	Müller Lajos,
Friedweisz Emil,	Kugel Leó,
Faszler Márkusz,	Max (olvashatatlan
Dr. Zertkovitz Imre,	irás.)

A kinai háboru.

A helyzet Kinában.

A Kaiserin Elisabeth és Aspern hadihajóink megérkezése a keletázsiai események szinhelyén közvetlenül küszöbön áll. A Mária Therézia és Zenta hadihajóinkkal együtt ezek szerint egy egész hadosztály fogja képviselni hadi engerészetünket a keletázsiai vizeken. Első eset, hogy haditengerészeti lobogónk ilyen erövel jelenik meg ezen a messze vidéken. És második eset, hogy osztrák magyar admirális lobogóját látni lehet ottan. Először 1868-ban történt a mikor Petz ellentengernagy vezetése alatt kereskedelmi küldetésben jártak arra hadihajóink. Most Montecuccoli admirális a Kaiserin Elisabet hadihajón tüzte ki lobogóját.

A béketárgyalás megkezdését nagy erélyességgel sürgeti az Egyesült-Államok kormánya. Ellenkező esetben csapatainak visszavonásával fenyegetőzik. Ugy hisszük, hogy elvileg egyetlen hatalmassság sem ellenkezik ezzel a kivánsággal, csak nem találják Kinának azt a jogos képviselőjét, a kivel szóba állhatnának. És ezt az ismeretlen egyéniséget a washingtoni kormány sem tudja megjelölni. Li-Hung-Csang és barátai ujabban, hir szerint, azon fáradoznak, hogy az állitólag Pekingben rejtőzködő Csing császári herczeg kapjon felhatalmazást a tárgyalásra a hatalmasságokkal. Erről a herczegről beszélik, hogy a pekingi rémuralom idején szembeszállott Tuan herczeggel és mindent elkövetett a követségek megmentésére.

A császári családról és Tuan herczegről legujabban azt jelentik, hogy Tai-Juan-Fuban tartózkodnak. Ez a város Pekingtől délnyugatra San-Szi tartományban fekszik. Abból sejtik, hogy ott van a császári család, mert az alkirályok odaküldözik javaslataikat és jelentéseiket.

A japánok egyre tüntetőbben lépnek föl. Amoy megszállása sokféle magyarázgatásra szolgál alkalmul. Amoy Fiu-Kien tartományban fekszik szemben Feronoza szigetével, a melyet a Japánok a legutóbbi kinai háboruban szerezték meg. Már akkor szó volt róla, hogy Japán Fu-Kienre is igényt tart. Amoyban 12.000 főnyi japán csapat szállott partra. — A tokioi kormány állitólag ezzel az akcióval felel arra, hogy Oroszország és északon hatalmába keritette Niu Csvangot.

Sanghaiból.

London. aug. 30.

A Times-nek jelentik Sanghaiból 20-iki kelettel Tiencin és Peking között még most is meg van szakitva az összeköttetés. A futárok közeledését a boxerbandák veszélyeztetik. — Jangcuntól északra el van árasztva a vidék. Ugyanennek a lapnak jelenti Niucsvangból, hogy a Husengben álló oroszok segitséget várnak. — Az elönyomulást a Lisziangba és Mukdenbe vivö utak rossz állapota késlelteti. A benszüllött lakossággal nagyon szigoruan bánnak.

Tanügy.

Értesités. A kolozsvári m. kir. állami ipari szakiskolában a felvett tanulók a fa- és fémipari szakon szeptember hó 1—3 napjain beiratkozás végett jelentkezzenek. Az előadások szeptember hó 4-én kezdődnek. A még üresen levő 3 faipari helyre tanulók ugyanakkor jelentkezhetnek. Az épitő-ipari téli tanfolyamra, mely november 1-én nyilik meg, az előjegyzések megnyittatnak. Bármiféle fölvilágositással a szakiskola igazgatósága (Malom utcza 26) szivesen szolgál.

*

A kolozsvári áll. tanitónőképző-intézet igazgatósága értesiti azon t. szülőket, a kik-

AZ „ELLENZÉK" TÁRCZÁJA.

1900. Augusztus 31.

Tudományos apróságok.

(A görögtüz. — Hernyóirtás zeneszóval. — Robbantás folyékony levegővel. — Egy kis csillagászat.)

A régi kor haditudományában nagy szerepe volt a görögtüznek, melyről oly sok csodás dolgot tudnak mesélni a krónikások. E rendkivüli gyujtóanyagot, mely ma már csak tüzijáték gyanánt szerepel, régen robbantó és gyujtószerül használták, ostromok alkalmával pótolta a puskát és az ágyut, különösen várak védelmezöitől, kik az olthatatlan tüzet hosszu fémcsöveken át lefujták az ellenségre. Egy kémiai szaklapban érdekes adatokat olvasunk most a görögtüz történetéről:

Eszerint a görögtüz legelső nyomát IV. Konstantin hadjárataiban találjuk, aki 678-ban görögtüz segedelmével verte vissza a szaraczénokat.

A találmányt később tökélesitették, mert a VII. század görög irói szerint Kallinikosz nevü sziriai épitőmester olyan görögtüzet gyártott, mely viz alatt is égett, meggyujtáskor nagyot durrant és sürü füstfelleget támasztott.

A régi görögtüz alkatrészeit nem ismerjük, de egyes czélzásokból a történetirók azt következtették, hogy naftával és szurokkal készült löporféle keverék volt. Körülbelöl a a XI. századig készitésének titkát a keletrómai birodalom hadvezérei őrizték, de árulás folytán később a szaraczénok is eltanulták készitési módját és sürün használták a keresztes háboruk alatt.

A modern hadi tudomány, ugy látszik, rémes öldöklő eszközei mellett is hiányát érzi a régi görögtüznek, mert állandó kisérleteket folytat az elveszett előirás megkeritésére.

Előkelő katonai irók és müszaki vegyészek most is forgatják a régi görög irókat, taglalják elejtet czélzásaikat, tanulmányozzák a hatása felől adott leirásokat, de a kérdés még mindig mindig megoldatlan. — Mindez adatokat kiritikailag csoportositotta egy német tudós, Lippmann és első sorban megdöntötte azt az állitást, hogy a görögtüz lőpor-féle keverék lett volna. Utalt arra, hogy a régiek nitrom és aphronitrum-nak nem a salétromot, hanem a természetes sziksót nevezték; a salétrom késő középkorig ismeretlen volt, ennélfogva az ilyen nitromos keverék nem lehetett robbanó tulajdonságu.

Legutóbb a 232-ben elhunyt Julius Africanus püspök elfeledett irataiban találtak világosabb czélzást ilyen automatikus tüzről. Kén, natfa, gyanta, só és égetett mész voltak főbb alkatrészei, oly arányban, hogy a folyadék a napsugaraitól is meggyulladt. — Mint az ujabb kisérletek kideritették, az ilyen keverék tényleg automatice gyulladt meg, de nem a napsugarai, hanem a reggeli harmat folytán, a mész akcziója miatt.

A püspök terjedelmesen leirja, hogyan fecskendezték kettős „szifonjaik" az oltatlan tüzet az ellenség ostrommüveire. A sárkányfejü csövek a barbárok előtt ismeretlen szivattyugépek és démonikus hatásuk mindenkor csodát tettek, igy például 941-ben, mikor az oroszok Igor vezérlete alatt 1000 hajóval megjelentek Konstantinápolynál, tizenöt fecskendő bárka megfutamitotta az egész hajóhadat. — Ugyanesak görögtüzként ismerték a törökök és a velenczeiek a borszeszt és a naftát.

*

Egy Frank Jones nevü amerikai földbirtokos nemrég arra a különös fölfedezésre jutott, hogy a hernyók seregestül másznak le azokról a fákról, a melyek alatt a felesége énekelni kezdet.

A ravasz amerikai gyakorlatilag akarta kihasználni a hernyók e különös zenei hajlamát. Egész nap énekeltette a feleségét, ki végre azonban megunta a hangversenyezést. Frank Jones elhatározta ekkor, hogy felesége hangját egy-egy trombitás zenekarral pótolja. Ha aztán hinni lehet a floridai ujságnak, mely e hirt közli, a muzsikától a hernyók valósággal kábultan hullottak a fa alá.

*

A Simplonalagut épitésénél érdekes kisérleteket végeztek nemrég annak megálapitása végett, hogy mennyiben alkalmas robbantása czélokra a folyékony levegő. Mivel a közönséges levegőnél házomszázszorta több oxigént tartalmaz a folyékony levegő, az égés sokkal intenzivebben, gyorsabban s exploziószerüen történik benne. Ezen alapszik robbantásra való felhasználása. Bádog-, vagy kemény papiros-hüvelybe valamely szénhidráttal, például petróleummal itatott kovaföldet tesznek s erre öntik a folyékony levegőt, melyet a kovaföld mohón magába sziv.

Az igy elkészitett hüvely jön a kifurt robbantó-lyukba s akár robbantó-zsinórral, akár villamos-árammal meggyujtják, erős explozió kiséretében ég el. Nagy előnye, hogy a robbantásnál ártalmas gázok nem fejlődnek.

A folyékony levegő tiszta állapotban kékes szinü és átlátszó. Hőfoka 240. Rendkivül érzékenysége miatt Dewan-féle üvegben tartják. Ez kettősfalu üveg. A két fal között vákuum van, mely a hővezetést akadályozza, a külső fal pedig tükörüvegből való, mely a hősugarakat visszaveti.

A kisérletek folyamán megállapitották a folyékony levegőnek robbantási czélokra való alkalmas voltát.

*

Ime, néhány praktikus apróság abból a tudományból, melytől, roppant komoly és hosszu számitásai miatt, áhitattal borzong az ember. A nagy számtengert ki lehet fejezni egyszerübb formában is.

Például: mennyi meleget bocsát a földre egy csillag?... Mint egy tőlünk husz kilóméternyi állitott égő gyertya, azaz, jóformán semmit.

A hold valamivel több meleget ád: annyit, mint öt méternyiről egy szál égő gyertya. Bezzeg a nap?... Hatszázezer esztendeig kellene bányászni, annyi szenet minden esztendőben, mint a mennyit most bányásznak a földön, hogy annyi fütőanyagot kapjunk, a mennyiből kitelnék a nap egy esztendőnyi melege.

Egy fiatal leány története.

— **Angol regény.** —

A **Lauri** *szerzőjétől.*

Az „Ellenzék" részére forditotta: **AMICA.**

XXXV.

(Folytatás.) (70)

— Szükségtelen részletekbe bocsátkoznom, de egy bizonyos adresszt biztak reám, azon feltétel alatt, hogy soha se tudassam azt másokkal.

— De most ugy látszik, mintha két életnek a boldogsága menne tönkre, ha azt visszatartom. Mit tegyek?

— Kegyed ünnepélyes feltétlen igéretet tett? kérdé Loftus.

— Igen.

— Akkor azt gondolom, hogy kötelessége azt megtartani.

Mercedes halvány arczczal és könnyes szemekkel tért vissza Lancelothoz.

— Nem adhatom oda — mondá; igéretemet nem szeghetem meg. Kérését megtagadni jobban fáj nekem, mint hogy ezt ki tudnám fejezni, de nem tehetek róla.

— Becsülöm magát érte — kiáltá Dysart — igazán becsülöm. Azonban egy más tervről gondolkoztam. Maga nincs könyörülettel irántam, de az anyjától több részvétet reménylek, őtet fogom felkeresni. Holnap reggel Londonba megyek és megnyerem azt az anyjától, a mit magától nem tudok megnyerni.

Loftus ur hosszasan gondolkozott azon határozatára vonatkozólag, mit azon este a

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

nek leánykái a mult tanévben az intézet gyakorló iskolájába jártak, hogy a beiratások f. é. aug. 30-án vették kezdetüket és szept. 2-áig bezárólag tartanak.

*

Érettségi vizsgálatok a koloszvári róm. kath. főgyimnasiumnál szept. 13 án, a balázsfalvi gör. kath. főgyimnasiumnál szept. 14 én lesznek.

*

A kolozsvári kereskedő tanoncz iskolában az 1900—1901. tanévre a beiratások folyó évi szeptember 6-án csütörtökön d. u. 4 órától kezdődőleg fognak megtartatni; ugyanezen időben lesznek a javító vizsgálatok is. Ugyanazon napon este 6 órakor a rendes tanitás is kezdetét veszi.

Tenyészállat kiállitás.

Kolozsvár, aug. 31.

Gyönyörü idő mellett gyülekezett ma reggel 7 órakor a kiállitást biráló bizottság. Az állatkiállitással szomszédos területen viharágyuk dörögtek s hisszük, hogy ezeknek durranásaitól oszoltak szét az esőt és a kiállitásra vészt hozó sötét fellegek.

A jury pavillon már reggel 8 óra előtt jóval megtelt biráló bizottsági tagokkal.

Jósika Gábor báró biráló bizottsági elnök vezetése alatt alakult meg a biráló bizottság.

Tokaji László titkár olvasta fel a névsort s ezzel az egyes biráló bizottságok a következő urakból alakultak meg:

I. Lóbiráló bizottság.

Elnök: *Br. Wesselényi Béla*, Zsibó.

(Ezen bizottság itél a „Külön pályázat“ czimén tartandó használati „lódijazásnál“ is.)

Br. Bánffy Ferencz, Apanagyfalu.
Bethlen Károly gr. O.-Telek, Szász-Régen.
Gr. Bethlen István, Sámsond, M.-Rücs.
Gr. Béldi Ferencz, Mező-Méhes.
Béldi Kálmán gr., Báld.
Béldi Tivadar, Bodola.
Bornemissza Elemér br., Szilágy Cseh.
Darányi Béla, Bpest, Földm. min.
Fejérváry Jenő, Sárvár.
Forster Géza, Bpest, Köztelek.
Gaál Gyula, Kályán, Mocs.
Kornis Viktor gr., Szt.-Benedek, Deés.
Gr. Mikes Kelemen, Csesztve, Maros-Ujvár.
Mikes Zsigmond gr., Helyben.
Miksa Imre, Hadrév, Gerend.
Nagy Domokos. Zilah.
Gróf P. Horváth T. Rudolf, Pata.
Simay Ferencz, Kun-Csorba, Fegyvernek p. u.
Sperker Ferencz, Szt.-Demeter. Nagy-Kend.
Szemmáry József, Deés.
Szereday Aladár, Szt.-Mihálytelke.
Teleky László Gyula gr., Kendi-Lóna.
Teleky László gr., Gyéres.
Teleky Ádám gr., Maros-Ujvár.
Toldalagi László gr., Koronka.
Turcsa Imre, Kolozs.
Urmánczy Jeromos, Toplicza,
Veres Ferencz, Torda.
Wertheimstein Alfréd, N.-Várad.

II. Erdélyi szarvasmarhát biráló bizottság.

Elnök: *br. Kemény Béla* Szt.-Erzsébet.

Barcsay Tamás, N.-Debrek. Retteg.
Biró István, Deés.
Borsos Sándor, Kolozs p. Kolozs.
Csiki Elek, Deés.
Deák Ignácz, Radnóth.
Gaál Elek, Apahida.
Gruner Lipót, Kendi-Lóna.
Gyárfás Benedek, Kolozsvár.
Gr. Haller György, K.-Szt.-Pál.
Kleinkauf György, Kolozsvár.
Lészai Ferencz, M.-Gorbó.
Lickl Károly, Nagy-Szeben.
Magyary Géza, Kolozsvár.
Pirkner János, Budapest Földm. min.
Sántha Albert, Szt.-Háromság.
Sárosy Pál, Kolozsvár.
Sierbán János, Budapest, földm. min.
Suszter Gyula, Kolozsvár.
Szabó T. Károly, Gernyeszeg, Sáromberke.
Szász István, Segesvár.
Szentiványi Gyula, Farnos.
Szentkirályi Ákos dr. Kolozsvár.
Székelyhidy Viktor, Nagy-Enyed.
Szombatfalvy Győző, Kolozsvár.
Reich Albert, Kolozsvár.
Gr. Teleky Árvéd, Drassó, Koncza.
Tulogdy Soma, Kolozsvár.
Ugron Zoltán, Fiátfalva, Sz.-Udvarhely.
Vaska Gyula, Zsibó.
Voith Simon, Deés.
Veingärtner Andor, N.-Várad.
Gr. Wass Béla, Kolozsvár.

III. Bivalat biráló bizottság.

Elnök: *Fridrich* Géza, Fogaras.

Dávid Antal, Kolozsvár.
Dávid Sándor, Kolozsvár.
De La Motte Árthur gr., Fogaras.
Gajzágó Antal dr., Kolozsvár,
Kondász Ferencz, Kolozsvár.
Nagy Miklós, Torda.
Torma Imre, Deés.
Voith Gergely, Deés.

IV. Juhot biráló bizottság.

Elnök: P. *Horváth* Kálmán br. Kolozsvár.

Albert Dénes, Ladamos, Alamor.
Ferenczy Lajos, Magyar-Ujfalu.
Debrecy Ferencz, M.-Szt.-György, M.-V.-hely.
Kovács Béla, Szász-Fenes.
Mózsa Attila, Aranykut, M.-Fátra.
Szabó Károly, Fogaras, Komána,
Szőnyi Elek, Kecsed-Szilvás.
Velits Zoltán, M.-Őrményes.

V. Baromfit biráló bizottság.

Elnök: *Haller* Károly dr., Kolozsvár.

Ásványi Lajos, Szabadka, Földm. iskola.
Hreblay Emil, Budapest, Földm. min.
Leonhardt Ödön, Brassó.
Murányi József, Budapest, főrendiház.
Németh András, Kolozsvár, Monostor.
Parthay Géza, Budapest.
Pethő Miklós, Torda.
Veres Ferencz, Kolozsvár.

A biráló bizottságok megalakulása után kiosztották a birálati iveket s a jelvényes jury tagok működésüket az elnökök vezetése alatt nyomban meg is kezdették.

Erdélyi hegyi barna, riska fajta.

I. Bikák.

I. dij 50 kor., gr. Mikes Zsigmond, Holló nevü 3 éves 3 hónapos bikája.

II. dij 25 kor., br. Kemény József, Békás nevü 3 éves 3 hónapos bikája.

II. Tehenek.

I. dij 50 kor., br. Kemény József, Virág nevü 5 éves tehene.

II. dij 25 kor., gr. Mikes Zsigmond, Mariczi nevü 5 éves tehene.

III. dij 15 kor., gr. Mikes Zsigmond, Juczi nevü 2 éves üszője.

Bivalyok dijazása.

I. Bikák.

Gr. Teleki László Gyula, Kendi-Lóna. 1. Bival bika, fekete, 3 éves, 2 hónapos, II. dij, 75 korona.

2. Tehenek és üszők.

Gr. Teleki László Gyula, Kendi Lóna. Bivaltehén fekete, 5 éves, 3 hónapos, II. dij 75 kor.

Br. Jósika Gábor, Szamosfalva. Bival-tehén, fekete, 8 éves. III. dij 50 korona. Bival-tehén, fekete, 7 éves. I. dij 100 korona.

Nagy Dezső, Kolozsvár. Bival-üsző, 1 éves, 10 hónapos, anyja Virág. I. dij 100 korona és dicsérő oklevél.

Irsay József, ev. ref. körlelkész, Ördög-Keresztur, Kisesküllő. Bival-tehén, 7 éves 4 hónapos III. dij 50 korona.

Jármas bivalak.

(Versenyen kivül!)

Gr. Bánffy György, Bonczida. Jármas bival, herélt, 9 éves. apja Géza, anyja Juczi. Dijazva 1896. ezredéves kiállitáson.

Ezeket kiváló figyelmébe ajánlta a jurinak a biráló bizottság, mint ritkaságba menő példányokat.

Puskás Béla, Kolozsvár. 1—6 drb bika és 5 tehén simmenthali. Ezek is rendkivül szépek és kiváló figyelemben részesültek.

Lódijazás.

A bizottság d. e. 11 órára állitotta össze a tenyészlovak jutalmazását. A dijazás ez:

A) Ménes lovak.

1. Anyakanczák csikóval 15½ markosan (163 cm.) felül:

Báró Bánffy Albert, Válaszut. Kancza félvér, apja Saghija, anyja Vidám, 9 éves szürke. V. dij 50 kor. Kancza, telivér, apja Vigyázz, anyja Bibis, sárga. IV. dij 100 kor.

Gróf Wass Jenő, Czege. Kancza, arab, apja Taraischám, anyja Pepita, 3 éves és 4 hónapos, sárga. II. dij 100 kor., mint az I. A osztály egyetlen pályázója.

Báró Bánffy Ernő, Kolozs-Borsa. Kancza, csikóval, ang. félvér, pej, 8 éves 5 hónapos, apja Polmoodi, anyja Szirene. III. dij 200 korona. — Kancza csikóval, félvér, sárga, 9 éves 5 hónapos, apja Polmoodi, anyja Fedra. I. dij 300 kor. — Kancza csikóval, félvér, sárga, 10 éves 4 hónapos, apja Polmoodie, anyja Száli. VII. dij 50 kor. — Kancza csikóval, félvér, barna pej, 5 éves 5 hónapos, apja Jakab, anyja Sziréne. II. dij 200 korona.

2. Anyakanczák csikóval 15½ markosan (163 cm.) alól.

Br. Bánffy Ernő, Kolozs-Borsa. Kancza csikóval, félvér, barna pej, 10 éves, apja Remény Nonius, anyja Pirka. II. 150 kor.

Dobolvi Zsigmond Veresegyháza, u. p. Pókafalva. Kancza neve Kigyó, erdélyi pej, apja Indus áll. mén. anyja erdélyi, 8 éves 4 hónapos. III. dij 100 kor.

Három éves vagy azon felüli ménesikók.

Gr. Teleky Sámuel, Sáromberke. Csődör, angol félvér szürke, apja Radamans, anyja erdélyi félfévér. III. dij 50 kor.

Gr. Bánffy György, Bonczhida. Mén, angol, apja Lancastrián, anyja Kaczér, 3 éves II. dij 100 kor.

Gr. Teleki Ádám, Maros-Ujvár. Mén, sárga, 4 éves, apja Decziver, anyja Áldás, I. dij 200 kor.

B) Gazdasági lovak.

1. Anyakanczák csikóval 15½ markosan (= 163 cm) felül:

Tarsoly Zoltán, Szent-Benedek, Deés. Kancza, erdélyi, apja Gidrán, anyja Rózsa, 4 éves, 3 hónapos, sárga, eladó, ára 500 kor. II. dij 50 kor.

Dr. Horváth Miklós, Harasztos, Torda. Kancza, 5 hónapos csikóval, angol, szine, nyári, fekete, 6 éves, 3 hónapos, apja Nonius, anyja Bella, nem eladó. Dicsérő oklevelet nyert. Kancza, 5 hónapos csikóval, angol, pej, 8 éves, apja Tünemény, anyja Csinos. I. dij 200 kor.

Fodor Albert, Mező-Madaras. Kancza, angol félvér, pej. 11 év, 4 hónapos, nem eladó, neve Ágnes. 50 kor. dij a 3 évesek osztályából.

Szabó József, Aranyos-Polyán, Torda. Kancza, csikóval, angol félvér, apja Tünemény, anyja Czézár 6 éves 3 hónapos, szegsárga, eladó, ára 500 kor. II. dij 150 kor.

Kuhárcz Ernő, Bun, p. Héjasfalva. Kancza csikóval, angol félvér, apja Hary Hall, anyja a Béldy réteni ménesből, 5 éves, 7 hónapos, sárga, eladó, ára csikóval 1000 korona. 100 korona dij. E dij a csikós kanczákhoz tétetett, miután a 3 évesek csoportjában nem volt kiadható.

Anyakanczák csikóval 15 és fél markosan (163 cm.) alól:

Velits Zoltán, M.-Őrményes. Kancza, erdélyi magyar, apja Deciver, anyja erdélyi m. 6 éves, szögsárga. I-ső dij 150 korona.

Kolozsmonostori róm. kat. uradalom. Kancza csikóval, erdélyi, pej, 8 éves, 50 korona a 3 évesek osztalyában.

Dobolyi Zsigmond, Veresegyháza, u. p, Pókafalva. Kancza, neve Dáma erdélyi, pej, apja Furioso, anyja erdélyi, 9 éves, 4 hónapos, 25 napos. II-ik dij 100 kor.

C) Négy éven felüli (hátas vagy hámos) kanczák.

Gróf Wass Jenő, Czege. Kancza, arab, apja Taraischán, anyja Stella, 6 éves, 4 hónapos, sárga, 250 korona arany dij.

Kancza, arab, apja Taraischán, anyja Cille, 4 éves 4 hónapos, sárga. III. dij 100 kona.

Tarsoly Zoltán, Sz.-Benedek, Deés. Kancza, erdélyi, apja Gidra, anyja Ibolyka, 6 é. 4 hónapos, sárga. IV. dij 50 kor.

Gaál Gyula, M.-Kályán. Kancza, félvér, apja Deciver, anyja Nefélj, pej 5 é. 5 hó 20 napos. II. dij 150 kor.

Baromfidijazás.

Tyukok:

Gr. Teleki László Gyula, Kendilóna. 1—3. 3 törzs plymut tyuk I. dij. 4—6. 3 langshan tyuk I. dij.

Bojáki Imre Kolozsvár. 1 törzs plymut 5 hónapos I. dij. 1 törzs langshan, 3 hónapos I. dij.

Dr. Ignácz Istvánné, Kolozsvár, 1 erős baromfi, Bantam, szine fogoly, 2 éves. I. dij.

Dr. Ignácz István Kolozsvár. 1 törzs baromfi Chamois Paduai, 2 éves. A bécsi kiállitáson I. dijjal kitüntetve. I dij. 1 törzs baromfi, Plymouth Rocks, szine kendermagos másfél éves. I. dij.

Bába Vilmos Kolozsvár. 1 törzs baromfi arany Wyandotte, 2 és fél éves. II. dij. 1 törzs baromfi, hollandi 2 éves. II. dij.

Papp László Kolozsvár. 1 k. 1 tyuk, 4 csirke, 1897-iki kiállitáson III. dijat nyert. II. dij.

Nagy Dénes, Kolozsvár. 1 k. 1 tyuk, 14 csirke, keresztes. II. dij.

Frank Károly, Kolozsvár, 1 k. 2 tyuk Plymuth, kendermagos, 1 éves. III. dij okl.

Frank Károlyné, Kolozsvár, 1 k. 2 tyuk Hollandi, fekete, 5 hónapos. II dij.

Malatinszky Lajos, Kolozsvár. 2 törzs langshan fekete. I dij.

Özv. Gyarmathy Józsefné, Kolozsvár, 1 k. 2 tyuk, plymuth, kendermagos, 6 hónapos. I dij.

Özv. Tamásy Jánosné, Kolozsvár. 1 k. 2 tyuk. Bráma. II. dij.

Cseh Anna Kolozsvár. 1 k. 2 tyuk, Plymouth, kendermagos. 2 éves. II. dij. 1 k. 3 tyuk, langshan, fekete, 3 hónapos.

Vikol István, Lőrinczréve N.-Enyed. 1 kakas, 2 tyuk, Brahma sárga. II. dij.

Lúd.

Gr. Teleky László Gyula, Kendi-Lóna, 2 törzs emdeni lud. I. dij.

Szász József Torda. 1 him, 2 tojó emdeni lud, fehér 6 hónapos. I. dij.

Malatinszky Lajos, Kolozsvár. 1 törzs, emdeni lud, fehér. I. dij.

Kacsa.

Gr. Teleki L. Gyula, Kendi-Lóna. 1 törzs, pekingi kacsa. I. dij.

Schuller József, Kolozsvár. 9 drb. kacsa fehér. II. dij.

Cseh Anna Kolozsvár, 1 k., 2 ty., Pekingi, fehér II. dij.

Bojáki Imre, Kolozsvár, Monostori ker. 1 törzs, pekingi, fehér. I. dij.

Németh Andrásné, gazd. tanint. intézőné, Kolozsvár, Mon. ker. I. dij.

Pulyka.

Gr. Teleki L. Gyula, Kendi-Lóna. 1 k., 2 tojó, bronce pulyka. I. dij.

Cseh Ánna, Kolozsvár, 1. h., 2 t., pulyka, 1 éves. I dij.

Galamb.

Ferenczi János, 1 pár galamb, sárga. I. dij.

Gurát Béla, Kolozsvár. I. Collectió 15 korona.

Ifj. Husznik János Kolozsvár, I. dij 5 korona. 1 pár galamb, fehér, 2 éves.

Cseh Péter, Kolozsvár. 15 korona. I. collectio. 1 pár angol páva, fehér, 2 éves.

Dr. Szentgyörgyi Jenő, Kolozsvár. 10 kor. Collectio II. 7 tojó.

I-ső dij. Bodó Ferencz, Kolozsvár 5 kor. *1* h., 1 tojó, angoly golyvás, kék, 2 éves 8 hónapos.

A baromfi osztályban a I. dij 15 kor., a II. dij 10 kor., a III. dij pedig oklevélből állott. Azonkivül collektió dijak voltak és pedig az I dij 10 korona, a 2 dij 2 kor.

Juhosztály dijazása.

Gr. Bánffy György raczka juhokért 120 korona dij és saját I. dij 50 kor.

Szabó József, Szászfenes czigája juhokért II. állami dij 50 kor., Bánffy György gr. dij 30 korona.

Szalánczy Benő raczka juhokért III. állami dij 50 kor., gr. Bánffy dij 20 kor.

Gr. Teleki Géza raczka juhokért IV. dijat 30 kor.

Unit. vallás község Ladamos czigája és Rambuilett keresztezésért dicsérő oklevelet.

A biráló bizottság haladást észlel a tenyészetekben, de az az óhajtása, hogy nagyobb gond forditandó a gyapju egyöntetüvé tételére.

A birálók azt óhajtják, hogy jövőre a a biráló bizottság a birálandó állatok tulajdonosainak a nevét *ne tudja.*

*

Ebéd.

Bánffy György gr. kiállitási elnök ma déli 1 órakor ekédet adott a kiállitási ipari tagok és az erdélyrészi tekintélyesebb kiállitók részére. Az ebéd a sétatéri kioszkban folyt le. Jelen voltak a következők:

Béldy Ákos gr., Lázár István gr., br. Zeyk József, br. Jósika Gábor, Gál Gyula, gr. Mikes Zsigmond, Benigni Samu, Német András, Jakab László, Puskás Béla, Reich Albert, Bocsencsy László, Benkő Mihály, Tokay László, Éber Ernő, br. Wesselényi Béla, Br. Bánffy Ferencz, gr. Bethlen István, dr. Ignácz István, gr. Béldi Ferencz, br. Bornemisza Elemér, gr. Kornis Viktor, gr. Mikes Kelemen. gr. Mikes Imre, gr. P. Horváth Rudolf, Simén Ferencz, Sperker Ferencz, Szereday Aladár, gr. Toldalagi László, Turcsa Imre, Veress Ferencz, Wertheimstein Alfréd, dr. Nagy Mór, Barcsay Tamás, Biró István, Kuszkó István, Csiky Elek, Deák Ignác, Gál Elek, Grumner Lipót, Lészay Ferencz, Likkel Károly Pichner János, Babó Károly, Szász István, dr. Szentkirályi Ákos, Székelyhidy Viktor, Veress Béla, Tulogdi Samu, Ugron Zoltán, Vaska Gyula, Weingertner Andor, dr. Weisz Béla, Dávid Antal, gr. De la Motte Arthur.

Dr. Gajzágó Antal, Kondász Ferencz, Albert Dénes, Szabó Károly, Vélits Zoltán, Kers Lajos, br. Kemény Béla, Friedrich Géza, br. P. Horváth Kálmán, Nagy Ferencz, Bideskuty György, Jeszenky Pál, dr. Sinkovits Otto, Losonczy Mihály, br. Bánffy Albert, br. Jósika Sámuel, Nagy Dezső, Cs. Szabó József, br. Szentkereszti Pál, gr. Teleki Arthur, Wass Jenő, gr. Teleki Ádám, Gyárfás Endre, Rohonczy Lőrincz, Deák Pál, B. Inczédy Samu.

A menü a következő volt:

Csirke ragout leves, angol bélszin vegyes salátával, zöld borsó és carfiol, kappan sült franczia compottal, parfeé. sajtok, giardinetto bor fehér czelnai, vörös carbenet, vegyes vizek, fekete kávé.

Az ebéd folyama alatt következő felköszöntőket mondották:

Gr. Bánffy György a királyra mondott köszöntőt, Szabó József Darányi Ignácz miniszterre üritette poharát.

Gr. Bánffy György inditványára üdvözlő táviratot intéztek Darányi miniszterhez.

Losonczy Mihály miniszteri tanácsos gr. Bánffy Györgyöt köszöntötte fel, mint a kiállitás elnökét.

Losonczy Jósika Gábor miniszteri tanácsdsra köszöntött.

Pirkner János gr. Bánffy Györgyöt köszöntötte fel.

Dr. Gajzágó Manó Szabó Józsefet köszöntötte fel.

Irsai József ördög-kereszturi lelkész Tokaji Lászlót köszöntötte fel.

Szentkirályi Ákos, gazd. intézeti igazgató a kiállitáson megjelentekre üritett poharat.

Dr. Nagy Mór gr. Bánffy Györgyre köszöntött.

Az ebéd folyama alatt Csikai zenekara játszott.

Kiállitás a Lövöldében.

A lövölde összes helyiségei és kertje gazdag kiállitási telep. Örvendetesen konstatáltuk, hogy a hazai ipar dominál itt. E területen gazdasági gépek, szerszámok és kellékek, termények és termékek vannak kiállitva. E kiállitásból ismertetjük a következőket:

Stádel Károly örökösei, gazd. gépgyár-vas- és érczöntőde, Győrött: 3 drb. szabadalmazott „Stádel Torkos“-féle földmérő talyiga (Jury pavillonban). Gr. Korniss V. véleménye szerint ez nagyon praktikus készitmény.

D. Deák Ernő, mechanikus Kolozsvár, Kőtő u. 1 sz. 8 drb. plasztikai dombor kép (Jury pavillonban).

Schwartz Ignácz, Mohol, Bács-megye. Szabadalmazott „Salvator“ dohtalanitó.

Benyovits István, szijgyártó, Kolozsvár. Hámok és egyéb szakmunkák szép kiállitása.

Klimes Károly, kocsigyártó, Kolozsvár, Deák-Ferencz-u. 43. Egy drb. üveges „Landauer“-kocsi, 1 drb. „Eszterházy“ hajtókocsi.

Gergely Kálmán, kocsigyártó, Kolozsvárt, Kültorda-utcza 27. sz. Két drb. kis kocsi.

Udvari és Társa, kocsigyártó czég. Kolozsvárt, Hidfő-utcza Zöldfa vend. mellett. Egy félfedelü kocsi, egy batár, egy nyitott kocsi, egy Eszterházy (futó) kocsi.

Szeszák Ferencz, kocsigyártó, Kolozsvárt, Nagy-Malom-utcza. Egy darab hajtó és fedeles kocsi.

Viderker és Fejős, kocsigyárosok, Szeged, Tündér utcza 21. sz. Szabadalmazott támlába rejthető fedeles kocsi ülés.

Ifj. Hodács János, kocsigyártó, Szeged, Kistisza-u. 4. sz. Két fedeles hintó és egy két kerekü gigg.

Elefánt Jakab, kocsigyártó, Szeged, Tündér-u. 21. Egy kivágott oldalu ruganyos homokfutó kocsi.

Mauthner Ödön, cs. és kir. udv. szállitó magkeresk. Budapest, VII. Rottenbiller-u. 33. szám.

Gazdasági konyhakerti és virágmagvak, gazd. és konyhakerti termények, természethü másolatai mütrágyák, kertészeti, szőllőszeti és méhészeti eszközök, kézi kapáló eke és vetőgépek. Kiállitás a nagy gazdag.

Gróf Teleki László Gyula uradalma, Kendi-Lóna. Vetőmag: Őszi árpa, Szt.-János rozs, 3-féle buza, aszalt zöltség és gyümölcs, mák, repcze, sajt, őszi bükköny.

Mercedes kérdésére tett. Végre azon következtetésre jött, hogy az helyes volt.

XXXVI.

— Ez nagyon nehéz dolognak látszik és én részemről nem állok jót magamról, hogy egy olyan igéretet megtudnék-e tartani, jegyzé meg Sir Austin. De kétségtelen, hogy maga helyesen cselekedett. Kétségtelen, hogy egy olyanféle igéretet meg kell tartani. Csak azt tudom reméllení, hogy Dysartnak valami más uton módnám sikerül a Konstansz adresszét megkapni.

Ő és Mercedes az ebédlőben állottak, Lady Lauraynere várakozva, a ki nem volt lent a reggelizésnél, mert a szobaleánya mondása szerint, kissé rosszul érezte magát. Ugy látszott, hogy Dysart századosnak az odamenetele megzavarta és annak a látogatása alatt mindig izgatott volt. Dysart azon reggel korán kelt fel és a Ravelstonból induló első vonattal Londonba ment.

Lady Laurayne, az ebédlőbe lépve, meghallotta a fia utolsó szavait és rögtön tudta, hogy azok miről beszélgettek.

— Vajjon az édes anyja át fogja azt neki adni? kérdé élesen, Mercedeshez fordulva.

— Nem tudom, válaszolá a leány.

Nem emlékezem, hogy anyám me igérte volna annak a titokban való tartását.

— Reménylem, — szólt közbe Sir Austin — hogy ő át fogja azt adni. Dysart olyan jó fiu, hogy őtet ilyen vigasztalan helyzetben látni fáj nekem.

— Talán, Konstansz hozzá megy és elhagyja vele Angliát — jegyzi meg Lady Laurayne.

Ezt a szerencsétlen ügyet ugy lehetne legjobban eligazitani — mondá, olyan véghetetlen megkönnyebbüléssel, hogy Mercedes, ha előlegesen nem lett volna a háziasszony mélységes aggályáról tudomása, most bizonynysl felfedezte volna azt.

— Ez az egész dolog terhemre van — folytatá ő ladysága — és szeretném, ha többé soha sem hallanám emliteni.

— Az lehetetlen, — mondá Sir Austin. Mig mi és Konstansz élünk, ez lesz a mi életünk keserüsége. Bár atyám egy szabályszerüen hitelesitett végrendeletet hagyott volna hátra és Konstansz most Hilldropban volna!

A Lady Laurayne arczán a legélesebb fájdalom kifejezése vonult el. Ha bünt követett el, hasztalan tette azt.

Az ideges nyugtalanságnak azok a szimptomái, melyek már előbb felköltötték a Merczedes gyanuját, ismét és félremagyarázhatatlanul visszatértek.

— Mikor mehetünk vissza Hilldropba? folytonosan ez a kérdés volt a Lady Laurayne ajkain, mig végre látta, hogy annak az örökös ismétlése boszantotta a fiát.

Kimerültnek és betegnek látszott, irtózott egyedül maradni és még is türelmetlen és indulatos volt azokhoz, akik vele maradtak.

Világos volt, hogy valami nyomta a lelkét és a Lancelot elutazásának a napján nyugtalanabbnak és izgatottabnak látszott, mint volt rendesen.

Midőn a lefekvés ideje következett, azt mondta Mercedesnek:

— Érzem, hogy az éjjel nem fogok aludni, pedig oly nehezek a szemeim. Az agyam nem fog nyugodni.

— De miért nem? — kérdé Mercedes.

— Azt nem tudom megmondani. Erre az életre és a jövő életre vonatkozólag sok olyan kérdés van, melyeket még ez ideig nem tudtam a saját kielégitésemre megoldani.

— Ah, — gondolá Mercedes — ugy látszik, hogy a lelkiismerete nem tiszta és nem tud nyugodni, mert fél azon büntetéstől, mely a tulvilágon reá vár azon bünért, a mit itt elkövetett.

Ez a nap Mercedesnek a függőben lét hosszu napja volt. Sir Austin a nap legnagyobb részén nem volt otthon és ámbár a hosszu órákat a lady Laurayne társaságában töltötte, gondolatai Lancelottal voltak.

Azon tünődött, ha vajjon az anyja átadja-e az adresszt? És ha igen, mi fog akkor történni? De ha megtagadja, mit fog a szegény Lance csinálni? Szive tele volt szánalommal iránta és a hozzá intézett, majdnem esdeklő kérését nem tudta elfelejteni.

Azon este későn feküdt le. Az volt a szándéka, hogy addig olvas, mig elálmosodik; de az általa választott könyv nagyon érdekes volt, felizgatta a képzelődését és a helyett, hogy elálmositsa, ébren tartotta.

Éjfél volt, midőn a könyvet az asztalra tette; de, ámbár a szemei fájtak, nem volt fáradt. Az ablakhoz ment, a függönyt félrehuzta és kinézett. Csendes, sötét éjszaka volt; nem voltak csillagok az egen és csak gyenge világosság áradt a holdtól, a mint félig mogorva fönséggel a fellegek mögé volt rejtőzve. Ez nem volt kellemes éjszaka, látszott, hogy esőre hajlott az idő.

A mint Mercedes szórakozottan nézett ki az éj sötétségébe, figyelmét egy olyan hang vonta magára, a milyent nehány hét előtt hallott — egy ajtó nyilását és mintha az ajtó kilincse megzörrent volna.

Rögtön elhatározta, hogy igyekezni fog ezt a rejtélyt megfejteni. Kioltotta a lámpát, a czipőit levetette, nehogy a lépteit meghallják és hallgatózott.

(Folytatása következik.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Dr. Horváth Miklós, harasztosi gazdasága, Harasztos, p. Torda. Egy zsák tiszavidéki buza, 1 zsák Racehorst zab, 1 zsák sörárpa.

Gazdasági ismétlő iskola, Válaszut. Burgonya, murok, petrezselyem, paszuly, takarmányrépa stb.

Zalathnai kénkovand ipar részv. társaság Budapest. Bánya és gyári üzemeinek összes nyers és kész termékeinek csoportositott bemutatása, mütrágyázás által elért termelési eredmények statisztikai és szemléltető alakban bemutatta.

Braun Milhály hangszergyáros, Kolozsvár, Wesselényi M.-u. Hegedük, gordonka, fuvolák, harmonika-czitera stb. Tbé 2000 korona.

Klaszovitt György, szijgyártó és nyerges, Kolozsvár, Unió-u. Különféle lószerszámok, hámok szép kivitelben, gazdag kiállitás.

Geng Ákos mülakatos Kolozsvárt, Szenlélek-u. 4 sz. 2 aczetylen gázfejlesztő készülék lámpákkal. Egy villamos készülék, folyékony tápanyagok megbontására. Egy tábla.

Seemann József mülakatos, Kolozsvár. N.-Malom.-u. Kovácsfuvó, mérleg, jégszekrény és vasrács.

Németh István, mülakatos, Kolozsvár, Belmagyar-u. 2 dr. virágtartó.

Burger Frigyes, Kolozsvár. Gazdasági házi gyógytár. Különös figyelmet érdemel ki praktikus gyógytára.

Salvator kötszergyár Budapest. Első segély kötszer-mentő szekrények, ipartelepek és gazdaságok részére. Állatorvosok ezt nem mellőzhetik.

Gáspár Gyula, a korondi gyógyfürdő tulajdonosa, Maros-Vásárhely. Korond fényképe, 2 diploma, 1 czég tábla, 2 plakát, levelező lapok, prospektusok, borvizes üvegek.

Rényi Árpád üveggyár és gőzköszörülő, Zelestye, u. p. Remetemező. 1. Kosárüvegek és más befont üvegtárgyak. 2. Palaczkok. 3. Üveggyári anyagok. 4. Gyógyszeres üvegek.

Léber Gyula, első erd. sodronyszövet, fonat- és szitaáru gyáros, Kolozsvár, Torda-u. 9. sz. Gépsodrony szövetek, fonatok és egyéb kézi munkák sodronyból.

Bernáth E. Sándor, kerékpár- és varrógépraktáros, Kolozsvár, Széchenyitér 1. — Varrógépek, kerékpárok, részeik és csomaghordó kocsi. Figyelmet érdemel azért, mert a gépek álványait Kolozsvárt készitteti.

Babos és társai vaskereskedők, Kolozsvárt, Deák-Ferencz-ut 27. sz. 1 készlet mosdó szervíz felszerelve és táblára felerősitve, gazdasági eszközök és kellékek.

Ujbányai malomkőgyár részv. társaság Ujbánya, 1 drb. 2611 átm. forgókő; 1 drb. 3611 átm. alsó kő rakottak; eladva, 1 drb. 4211 átm. forgókő láva anyagból (Magyar országon még nem ismert.)

Wittman, Momoczky és Ulman. Első magyar ingaóraszekréuy és müasztalos gyár, Kolozsvár Cserhalom u. 33. Ingaóra tokok és butordarabok. Horgany öntésü czimtáblák.

Hirschfeld Károly, az eperjesi kályha gyár képviselője, Kolozsvár. Két kályha és Teracotta disztárgyak. Igen szép készitmények.

Harisnyakötögyár, Nagyenved. Minták női, férfi és gyermekharisnyák, 6 szálu valódi mosható, pamutból, sima és patent kötéssel.

Apatini kosárfonók nyers anyag és áruraktár szövetkezete, Apatin. Bambus és kerti butorok, gyermekkocsik, virág és munka állványok, kottatartók, papirkosarak, nádszékek, virágkosarak különféle női karkosarak, kötökosarak, stb.

Zeiler Géza mübádogos, Kolozsvárt Mátyás k. u. 4 sz. Méhészeti eszközök, saját találmányu mézpergető, vajköpülő és istálló lámpák.

Horváth Boldizsár, czimbalomgyártó Kolozsvár, Kőmálalja-u. 13. a. 2 drb. saját gyártmányu pedálos czimbalom.

Gaál és Molnár butorgyártók, Kolozsvár, Unio-u. 10 sz. 1 kredencz, 1 szekrény, 1 diván, 1 asztal, 1 kis kredencz.

Grosz Frigyes kerékpár és varrógép keresk. Kolozsvár, Beltorda u. Varrógépek és kerékpárok.

Kühne E. gazdasági gépgyár, vas és rézöntöde, Moson. Különféle gépek és eszközök gazdasági czélokra jegyzék szerint.

Bächer Rudolf és Melichar Ferencz Budapest, VI. Nagymező u. 68 sz. 30 drb különféle eke és földmivelő eszköz, 3 különféle sorbavetőgép, 1 combinált sorbavetőgép, 4 különféle borsajtó, 15 drb különböző gazdasági gép és eszköz stb.

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége Budapest, V. Váczi-körut 32. 1 drb b. 4 locomobil, 1 drb 48' cséplőgép, 1 drb fükaszáló, 1 drb marokrakó, 1 drb kévekötő aratógép, 1 drb D 7 M eke, 1 drb D8 M eke stb.

Sebes és Beck Budapest, Váczi-ut 20. sz. Benzin locomobil, cséplőgép, kaszálógép, szivattyuk stb.

Hirschfeld Károly mezőgazdasági gépek gyári raktára, Kolozsvárt.

Mezőgazdasági gépek u. m. Cséplők, rosták, konkolyozók, ekék, boronák, vetőgépek, aratógép, takarmánygépek stb. Gépekben a legszebb, leggazdagabb kiállitás a területen Kann és Heller, Budapest.

Benzin motor, cséglőgép, viharágyu, bonitalyiga, borprések, malomkő stb.

Ganz és Társa, vasöntő és gépgyár r. t. Budapest, X. k. Kőbányai ut.

Egy 3II benzin motor.

Langen és Wolf benzin motorgyár, Budapest, VI. Váczi-Körut 59. sz.

1. drb. 6 lóerejü „Otto" féle benzinlocomobil. 1 drb „Hofherr és Schrantz" cséplőszekrény.

Geittner és Rausch, Budapest, Andrássy-ut 8.

Szőlőszeti, borászati eszközök, lámpák, csapdák, tejgazdasági czikkek, létrák, marhanyiró gépek, ujdonságok.

Rieger András, gazd. gépgyáros, Nagy-Szeben.

Szabadalmazott kettős törökbuza morzsoló gép.

Alfa Separátor részv. társ. Budapest, VII. Erzsébet-Körut 45.

Egy tejgazdasági berendezés kézi hajtásra, kannák, tejgazdasági edények, gazd. eszközök.

Első Magyar Tejgazdasági Gép és Eszköz Gyár Fuchs és Schlichter, Budapest, Jász-utcza 7. sz.

Tejgazdasági gépek és eszközök. Tejgazdasági telepek és szövetkezetek berendezése.

Farkas és Faragó viharágyugyár, Budapest, VI Jász-utcza 29 sz. 1 drb. Viharágyu.

Schönhercz J. Budapest, Terézkörut 6. 1 drb. kaszaverőgép, kaszacsiszoló és különféle gazdasági és háztartási gépek.

Kalmár Zsigmond. Terményrosták.

Egyed József, m. kir. cs. főhadnagy, Kolozsvár, Aszupatak. Erdei szinméz eladó, 1 üveg: 1 kor. A méz izlésesen van kiállitva.

SZINHÁZ.

Bölöny József, a kolozsvári Nemzeti Szinház intendánsa, tegnap délután nejével együtt Kolozsvárra érkezett.

*

Suhancz. Konti operettjét adták tegnap a szinházban. A czimszerepet Bilkei Irén játszotta ügyesen. Az előadást szép számu közönség nézte végig.

*

Érdekes népszinmü előadás. Ünnepi este számba jön az az előadás, mely vasárnap lesz a kolozsvári szinházban. Szigligeti Ede *Czigány*-a kerül szinre, *Szentgyörgyi* Istvánnal a czimszerepben. Ez ugyan már évről évre megszokott dolog, de most különös jelentősége lesz ennek az előadásnak. Szentgyörgyi a tél folyamán a fővárosban játszott s épen ebben a szerepében aratta legnagyobb diadalát. A lapok pedig az ország minden zugába elvitték azt a hirt, hogy a Czigányt senki olyan mesterien nem tudja eljátszani, mint Szentgyörgyi István. Kolozsvár talán soha sem olyan népes, mint szeptember elsején, mikor több ezer idegen ember tartózkodik a városban s ezeknek most alkalmuk van megnézni Szentgyörgyi Istvánt leghiresebb szerepében. Az előadás érdekességét emeli az is, hogy Rózsi szerepét ez alkalommal nem drámai szinésznő, hanem *Székely* Irén fogja játszani, ki nehány népdalt is fog énekelni, ép ugy, mint a mikor a budapesti Nemzeti Szinház Blahánéval játszatta ezt a szerepet. A kiosztás a többi szerepre nézve a régiben marad, csak annyi változott, hogy Évi szerepét ez alkalommal H. *Novák* Irén fogja játszani.

*

A téli szezon operaelőadásai. Lapunk tegnapi számában hirt adtunk arról, hogy melyek azok az uj operák, melyeket a kolozsvári szinházban a téli szezon folyamán szinre fognak hozni. Ezeknek az uj operáknak sorozata ma kettővel bővült. Bölöny intendáns ugyanis ma irta alá a szerződést egy külföldi czéggel Humperdinck *Jancsi és Juliska* czimü operájának megszerzésére nézve. Ez az opera alig három éve került szinre s máris bejárta csaknem az összes európai szinpadokat. A közönség bizonyos örömmel veszi tudomásul szinrehozatalát. A másik opera, melyet az intendáns szinre fog hozatni, Wagner *Lohengrin*-je, melynek megszerzésére vonatkozólag a szerződést az intendáns a napokban irja alá. Megjegyezzük itt, hogy vidéki szinpadon Wagner-operát még sohasem adtak, a kolozsvári Nemzeti Szinház az első, mely egy nagyszabásu Wagner-opera szinrehozatalára vállalkozik.

*

Magán müvésziskola. Ez lesz a czime annak az uj szinészképző iskolának, melyet *Hegyi* Aranka, a Népszinház kitünő szinésznője és *Megyeri* Dezső, a Népszinház rendezője alapitanak s a mely a jövő hóban kezdi meg müködését.

Az iskola rövid programmja a következő:

A „Magánmüvésziskola" olyan magasabb szinvonalon tartott tanintézet lesz, melyben a szinpadra készülő ifjuság ugy a *drámai*, mint *énekes* szakban (főként operette) *elméleti*, de kiváltképp *gyakorlati* képzést nyerhet.

A „Magánmüvésziskolának" lesz egy, a speciális szinpadi képzőtől teljesen elkülönitett osztálya olyan látogatók számára, kik nem szinpadra készülnek, hanem csak a *helyes beszéd, szép előadás* (szónoklás, szavalás) vagy az *éneklés* (hangképzéz, előadás) müvészetében óhajtják magukat kiképezni.

Ezenkivül a Magánmüvésziskola külön órákat is ad egyes szerepek betanulására és kidolgozására a jelentkezőknek. As iskola növendékeit a gyakorlaton Hegyi Aranka és Megyeri Dezső tanitják.

A Magánmüvész iskolában a tandij — az énekes osztályban — havonkint 80 korona, a drámai osztályban havonkint 50 korona. Minden külön óra dija 10 korona. Felvételre jelentkezni lehet szeptember hó 1-től 10-ig, naponkint d. e. 10—12-ig és d. n. 3—5-ig a Magánmüvész iskola helyiségében VII. Erzsébet körut 2 szám I. emelet 8 ajtószám alatt.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, augusztus 31.

— **Időjárás.** Az országos meteorologiai intézet jelentése szerint 1900. aug. 30-án. Az idö tegnap országszerte aránylag hüvös, borus és szorványosan esös volt. Számottevő eső azonban csak Erdélyben volt, hol az eső ma reggel tart. NNyugaton derülés állt be. 1—5 mm.: Eger, Budapest, Magyar-Óvár, Csáktornya, Károlyváros. 5—10 mm.: Drenkova, Botfalu. 10—15 mm.: Kolozsvár és Nagy-Szeben.

— **A király köszönete.** Kolozsvár város tanácsa a következő hirdetményt bocsátotta ki:

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó hó 19-éről a nagyméltóságu m. kir. belügyminiszter urhoz intézett legfelső kéziratában hetvenedik születés napja alkalmából országszerte kifejezett üdvkivánatokért legmagasabb köszönetét legkegyelmesebben kifejezni és annak a legszélesebb körben leendő közzétételét elrendelni méltóztatott.

E legmagasabb rendelet értelmében, e legfelsőbb kéziratot ezennel köztudomásra hozzuk:

Kedves Széll!

Hetvenedik születés napom alkalmából a magyar korona országainak összes lakosságától oly számos szerencse- és üdvkivánat érkezett Hozzám és a hüség is oly sokféle alakban nyilvánult, hogy a személyem iránt való általános ragaszkodás lélekemelő módon nyert kifejezést.

Milyen meghatottan utasitom önt, hogy legmelegebb és legbensőbb köszönetemet, mely még a legtávolabbi kunyhóba is eljusson, országszerte hirdesse.

Tudják meg Magyarország népei, hogy életemet javuknak szentelem, hogy boldognak érzem Magamat jólétüket előmozditani, hogy a hüség, hazafiság és kölcsönös bizalomban látom azon erős támaszokat, melyeken a haza jövője nyugszik.

A mindenható Isten áldja meg és oltalmazza azon kapcsot, mely Engemet népeimmel összeköt.

Kelt Ischlben, 1900. évi aug. 19-én.

Ferencz József, s. k. *Széll Kálmán*, s. k.

Kolozsvár szab, kir. város tanácsának, 1900. évi aug. hó 28-án tartott üléséből.

A polgármester helyett:

Dr. Nagy Mór,
városi tanácsos.

— **A kiállitás dicsérete.** Az idei tenyészállatkiállitás az eddigi kiállitásokat ugy minőség, mint mennyiség tekintetében felülmulja s különösön szép és gazdag szarvasmarha kiállitása örvendetesen mutatja, hogy az erdélyi gazdaközönség nagy haladást tett az állat tenyésztés terén. Meglepően szép a gazdasági gép és terménykiállitás is, mely a Lövölde kertjében és termeiben van elhelyezve, s a mely a magasabb igényeket is képes kielégiteni. Általában véve a kiállitás képe érdekes és szép s méltó arra, hogy mentől többen megtekintsék.

— **Népfölkelők összeirása.** Az 1880. 1881 és 1882-ik években Kolozsvártt született és kolozsvári illetőségü népfelkelésre kötelezettek összeirása a katonai ügyosztályban (főtér 2. sz. emelet 4 sz. ajtó) most van folyamatban. Felhivatnak ennélfogva a fennebb emlitett években született népfelkelő köteles ifjak, hogy összeiratásuk végett mindennap a délelötti hivatalos órákban pontosan jelenjenek meg.

— **Állattenyésztési felügyelők Kolozsvárt.** Az állattenyésztési felügyelők orsz. értekezlete, mint emlitettük, tegnap tartatott meg az Erdélyi Gazdasági Egylet irodájában. Az ország különböző részéből összegyült felügyelők névsora a következő:

Berzeviczi Zsigmond, Szikszay Elemér, Kluge Ferencz, Ebner Jenő, Beke Gyula, Bagári Kálmán, Tölg Gyula, Halász Gyula, Jakabffy Imre, Pokai Dezső, Poka Sándor, Balhauser Ottó, Oláh Dezső, Szücs István, Likl Károly, Tulogdy Soma, Csiki Elek, Bartha István.

Jelen volt a gyülésen Pirkner János orsz. állattenyésztési főfelügyelő és Sierbán János orsz. tejgazdasági felügyelő is.

Az összegyült összes vendégek résztvettek a biráló-bizottságok egyes csoporttaiban.

— **Milyen idő lesz szeptemberben?** A kik Falbra esküsznek, azok savanyu ábrázattal fogják hallani az ő szeptemberi időjóslását. A német tudós nagyon is sok esőt zudit a nyakunkba a jövő hónapban és csak egy-két szép napot enged azoknak, a kik szeretik a verőfényt. A hó utolsó hetének kivételével zivatarok is lesznek bőven. E mellett a hőmérséklet az egész hónapban aránylag hüvös lesz. A zivataros esők különösen Német-, Francziaországban és Ausztriában várhatók.

— **Vasápnap** f. évi szeptember 2-án a kegyesrendiek templomában kalazanti Szent József rend alapitója tiszteletére ünnepély fog rendeztetni. Az ünnepély d. e. 10 órakor kezdődik. A szent misét Biró Béla apát-plébános fogja tartani. A szent beszédet dr. Szekeres József fogja mondani.

— **Kolozsvári Czim és Lakjegyzék** számára, mely novenber első napjaiban megjelen, hirdetések felvétetnek Gibbon Albert könyvkereskedésében Mátyás király tér. Ugyanitt e müre, mely könyvárusi uton kapható nem lesz, előfizetések (kötött példány 1 frt. 20 kr., füzött 1 frt.), esetleg megrendelések is elfogadtatnak.

— **Vigyázatlanságból halál.** A mult év deczember 28 án délelött Fazakas Károly épitési rajzoló töltött revolvert tartva kezében, játszadozott félemeleten lévő lakása ajtajában. E közben a fegyver elsült s golyója éppen sziven találta Günsher Zsófia cselédleányt, aki az udvaron szőnyeget porozott. A meginditott bünvizsgálat lefolytatása után a törvényszék gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatti helyezte az alig 20 éves fiatal embert vád alá. Tegnap tárgyalta ezt az ügyet a budapesti büntetőtörvényszék Eördögh biró elnöklette alatt s a tárgyalás befejezte után dr. Geszti Andor alügyész vád- és dr. Györi Lipót ügyvéd védelme után Farkas Károlyt mindössze 4 heti fogházra itélte a gondatlanságból elkövetett emberölés vétségéért. Az itélet nyomban jogerőssé vált.

— **Erzsébet-szobor.** Gödöllő után most Pöstyénben állitanak fel feledhetetlen királynénknak emlékszobrot. A szobor-bizottság, mely Erdődy Imréné grófné és dr. Fodor Kálmánné, született Berchtold grófnő elnöklete alatt nagy buzgalmat fejt ki az emlékmü költségeinek összegyüjtésében, az emlékmü munkájának elkészitésére Jankovich Gyula szobrászt kétte fel.

— **Püspökjárás Nagyszebenben.** *Popea* karánsebesi és *Goldis* aradi püspök szerdán Nagyszebenben érkezett, hogy résztvegyen a Gozsdu-alapitvány és a metropoliai konzisztórium tanácskozásaiban.

— **Nők az egyetemen.** Még a korlátlan szabadság földjén, Amerikában is vannak egyetemek, melyek a nőhallgatókat nem reczipiálták, de számuk évről-évre fogy, ma már alig 20 százalék ragaszkodik a régi hagyományhoz. Mint a washingtoni „Board of Education" irja: 1897 óta 30.000 nő nyert egyetemi graduácziót, 40.000. immatrulált a különböző egyetemeken. 1898 folyamán 1583 nő orvostant, 150 bölcsészetet, 131 gyógyszerészetet, 145 jogot, 193 pedig theologiát hallgatott.

— **Elveszett** egy zöld bőrből készült kis névjegytartó, egyik oldalán arany sarokkal patkóalak kövekből kirakva, Mátyás király-tér, Unió-utcza, Muzeum-utcza, füvészkert utvonalon és vissza. Szives megtaláló kéretik azt a Tauffer bőrüzletében, — Unió-utcza — beadni, hol illető jutalomban részesül.

— **A jelen iskolai évre** beérkező tanuló ifjuság figyelmébe ajánljuk *Dávid Wenzel* helybeli hangszer-készitő külközép-utcza 11. sz. alatt levő üzletét, hol az összes hangszerek, valamint azoknak alkatrészei is dus választékban raktáron vannak. Hangszerjavitásokat a legpontosabban és legjutányosabb árban készit el, ugy, hogy a legkényesebb igényeket is képes kielégiteni.

— **Két leányka** a tanitónő képző intézet közelében (Pap-utcza 4 sz.) teljes ellátásra jutányosan fövétetik.

— **Két szép szoba**, kellemes, tiszta udvarban külön külön kiadó az Unió-utcza 14. sz. házban.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék" távirati, telefon tudósitásai és sürgöny-levelei.

Ugron Gábor beszámolója.

Budapest, aug. 31.

Ugron Gábor szept. 16-án mond beszámolót Szilágy-Somlyón. Ez fogja a párt akcziójának kiinduló pontját képezni.

Kinai háboru.

London, aug. 31.

A Times-nak jelentik Sanghaiból tegnapi kelettel: Egy német bank és Csangsitung alkirály között tárgyalások folynak egy millió, taelnyi kölcsön fölvétele végett. Biztositékul az alkirály némely ipari vállalatai szolgálnának.

Washington, aug. 31.

A hadügyminiszterium közzéteszi, hogy előkészületeket tesz arra, hogy télen át 5000; nem pedig, mint előbb jelentették, 15,000 ember Kinába maradjon. Ezek az előkészületek csak óvóintézkedésül szolgálnának arra az esetre, ha a javaslatba hozott békealkudozások nem vezetnének sikerre.

A román király Ischlben.

Ischl, aug. 31.

Goluchowski gróf külügyminiszter ma délelött 10 órakor kihallgatáson volt Károly román királynál. Károly király 11 órakor meglátogatta Ferencz József királyt és délután fél 2 órakor résztvett ő felsége családi ebédjében. Este 6 órakór a román király Traunkirchenbe utazik.

Leánylopás.

Budapest, aug. 31.

A bécsi rendőrség táviratilag tudatta az itteni rendőrséggel, hogy egy Mischka Anna nevü, tizenhárom éves szép leányt szülöitől elloptak.

A bécsi rendőrség azt gyanitja, hogy a leánytolvaj budapesti ember.

A belga király lemondása.

Brüszszel, aug. 31.

Itteni politikai körökben hirlik, hogy Lipót király Albert herczeg házasága után a herczeg javára lemond a trónról.

Megszökött közveszélyes őrült.

Budapest, aug. 31.

A Lipót-mezőről ma egy közveszélyes őrült megszökött. Ugyanez ember juniusban a Bulyovszky-utczában egy nyaraló keritésén akart átmászni s midőn a rendőr el akarta fogni, lelőtte.

Kitiltott egyetemi ifjak.

Budapest, aug. 31.

Az egyetemről kitiltott radikális ifjak ma a miniszterhez felebbezést adtak be, melyet azonnal megvizsgáltak.

A radikalis ifjak, kitiltott kollegáik tiszteletére, bankettet rendeztek.

Eltünt törvényszéki dijnok.

Budapest, aug. 31.

Kasztner Imre a budapesti törvényszék dijnoka eltünt. Kasztner ezelött főhadnagy volt, de a hadsereg kötelékéből elbocsátották. Állitólag Bécs mellett Engelsdorfban két rablógyilkosságot követett el.

Főszerkesztő:
BARTHA MIKLÓS.
Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.*)

Viszonválasz.

Podoba Vazul, az „Economul" vezérigazgatójának.

Önnek hirlapilag nyilvánosan szemébe vágták, hogy: lopott, zsarolt, hamisitott, sikkasztott és bigámiat segitett elő s a helyett, hogy önérzetes emberhez illően, — ily erkölcsileg és társadalmilag lesujtó irtózatos vádakkal szemben, — védekeznék, — a helyett, hogy: becsületes ember módjára — az Önt erkölcsileg és társadalmilag tönkre tevő vádakkal szemben: az igazságszolgáltatás foruma előtt oltalmat kérni és magát tisztázni iparkodnék, hát: az Ön ellen emelt és becsületére érzékeny ember által eltürhetlen és elviselhetlen vádaknak mintegy igazolásául, — nem merészkedik az illetékes forum előtt fellépni, hanem: velem szemben — ki minden tekintetben fölemelt fővel, teljesen intactnak merem magam állitani — megrögzött szokásához képest aljasan piszkolódni mer.

Azt hiszi talán Podoba ur, hogy a nyilttér lemossa az Önre rakott piszkot? S mielőtt tisztázná magát még képes valakit sérteni? Látja, én nem tartom oly naivnak és éppen ezért: passiv eljárásból csak azt következtetem, hogy: Önnek vagy még halvány fogalma sincs a becsületességről, vagy pedig az őrültet szeretné játszani. „Tertium non datur" mert: ha az Ön jellemét teljesen befertőző vádakkal szemben ártatlanná tartaná magát, nem iparkodnék fertőző kezével és Önhöz tapadt szenynyel mást is, pláne ok nélkül-bemocskitani és a szemébe vágott közbüneitől a közfigyelmet inpertinens és alávaló hazugságokkal és éretlen viczczekkel másfelé terelni, hanem: önérzetének egész erejével oda kéne törekednie, hogy megtámadójával szemben a törvény oltalmát keresse, ámde ezt nem teszi, mert: mint a vakondok a világosságtól, ugy fél az igazság szolgáltatás részrehajlatlan verdictjétől;

Ily emberrel pedig: ki a reá rakott mocskok elszenvedése által társadalmilag önön magát teszi képtelenné, — önérzetes és becsületes emberre nézve becsmérlést képez szóba állani. —

1892, vagy 1893-ik évben Bartha Miklós ur az „Ellenzék"-ben — „Le a reverendával" czimü két czikkében lealázta Önt és Ön azokat is ép ugy, mint az Önnek arczába vágott fennebbi vádakat valóságos lajhári türelemmel zsebre rakta és mind ezekből ismét mi következik? Az, hogy Ön a társadalmi erkölcsökkel szemben annyira érzéktelen, hogy talán csak egy kutya korbács volna képes Önt egy kissé gálvánizálni — ha nagyon vakaródik — hát ugy a saját, valamint a közérdek szempontjából, meglehet, ezt is megéri!!

Mindezek után azt hiszem, Podoba ur, hogy joggal én állithatom azt, hogy önnel végeztem.

Indre László,
köz- és váltó ügyvéd.

DR. SZENTGYÖRGYI JENŐ
tudatja a t. közönséggel, hogy általános orvosi gyakorlata mellett
fogorvosi műtermet
is rendezett be és lakását
Deák Ferencz-utcza 30. sz. alá
helyezte át. 2—2.

*) E rovat alatti közleményekért semmi felelősséget nem vállal a Szerk.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

1002—900. 844. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszék 1900 évi 5128. számu végzésével dr. Tauber Farkas ügyvéd által képviselt Májer Sámuel felperes részére Zobátz Ferencz és neje alperes ellen 73 kor. 90 fill. és járul. erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás folytán alperestől 1900 junius hó 18. napján le és felülfoglalt 926 kor. becsült ingóságokra, a Kolozsvár városi kir. járásbiróság V. I. 640|5.—1899. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a fizetések betudásával 83 kor. 90 fill. tőke, ennek 1900. évi május hó 10. napjától járó 6 százalék kamatai, egyharmad **százalék váltódij** és eddig összesen 66 kor. 40 fillérben biróilag megállapitott költségek erejéig Kolozsvárt, sánczalja-utcza 23. sz. alatt leendő foganatositásán határidőül **1900 évi szept. hó 3. napján d. e. 9 órája** tüzetik ki, mikor a biróilag lefoglalt butorok, és egyéb ingóságok a legtöbbet igérőnek készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alól is elfognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégitéséhez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna; és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tünik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólirt kiküldöttnek vagy irásban beadni; avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a biróság tábláján kifüggesztését követő naptól számittatik.

Kelt Kolozsvárt, 1900 évi augusztus hó 19.

Pap Jenő
kir. bir. végrehajtó.

A nagyérdemü gazdaközönséget

tisztelettel értesitjük, hogy a Kolozsvári Állat- és Gépkiállitáson, mely e hó 31-étől szeptember hó 3-áig megtartatni fog, mi is különböző gépet kiállitottunk. Különösen pedig felhivjuk b. figyelmüket a **Benzin**-locomobiljainkra, melyeket müködésben szerencsések leszünk bemutathatni.

Képviseltessük magunkat Bátori Jenő ur által, szives látogatásukért esedezünk s Maradtunk szokott tisztelettel

832. 3—3. **Kann és Heller** Budapest.

PILSENI
NAGY SÖRCSARNOK.

ELSŐRENDÜ ÉTTEREM.

Minden igényeknek megfelelően berendezve.

KÉNYELMES NYÁRI ÉTKEZŐVEL.

A VILÁGHIRŰ PILSENI SÖR kizárólagos kimérési helye. o o o o o o

MINDEN IDŐBEN MELEG ÉTKEK,
ugymint reggeli, ebéd, ozsonna és vacsora időkben.

EGY ZÓNA-REGGELI 8 KRAJCZÁR.

Ételek árjegyzéke:

	Kor. érték nagy	kicsi
Székely gulyás	60	30
Borju pörkölt	60	30
Töltött borju szegy	70	40
Sertés karaj	80	50
Sima szelet	80	60
Gombás rostélyos	70	—
Czigány bélszin	90	60
Rabló sült	90	60
Vegyes fatányéros	90	60
Rántott fogas	1.—	—
Adag szöllő	50	—
Görög dinnye	40	—
Vegyes gyümölcs	50	—
Caviar	1.—	50

Italok árjegyzéke:

1 pohár sör a pilseni polgári sörfőző házból	—.22
1 korsó	—.38
1 liter szászvessző si	1.—
1 liter kitünő asztali	1.20
1 liter Riesling	1.60
1 liter Schiller	1.20
1 liter Carlovitzi vörös	1.60
1 liter pl. finom vég.	2.—
1 liter Erdély gyöngye	2.40
1 liter Som Pagett pinczéből	2.—
1 pohár Chery	—.30
1 liter szászvessző si utczára kimérve	1.—

EGY ZÓNA-REGGELI 8 KRAJCZÁR.

A nagyérdemü közönség becses tudomására kivánom még hozni, hogy az **„Ujvilágot“** nem folytatom és főtörekvésem leend igen tisztelt vendégeimnek minden kényelmet nyujtani.

Szives pártfogást kér

Pferschy Ferencz,
vendéglős.

Sz. 944—1900 tkvi 839. 1—1.

Árverési hirdetményi kivonat.

A hidalmási kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy a kalotaszegi takarékpénztár részvénytársaság bhunyadi czég végrehajtatónak Lusztig Elek tihai lakos végrehajtást szenvedő elleni 2900 korona tőkekövetelés és járul. iránti végrehajtási ügyében a kolozsvári kir. törvényszék és a hidalmási kir. járásbiróság területén levő Középlak és Tománfalva községben és határán fekvő és végrehajtást szenvedő Lusztig Elek nevén felvett és a középlaki 44. tjkvben A I. 1. rsz. 271, 272 hrsz. ingatlanra 2092 kor., továbbá a tamásfalvi 6. tlkjkvben A I. 9. és 11. r. 1330·2, 1683 hrsz. ingatlanra 121 kor., végre a tamásfalvi 147 tljkvben A I. 3. rend. 966 hrsz. ingatlanra, a B. 1. alatt a kir. kincstár javára bejegyzett zálogvisszaváltási jog fentartása mellett 12 kor. mint ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendeltetik és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900 évi szeptember hó 21. napján d. e. 10 órakor Középlak d. u. 2 órakor pedig — Tamásfalva községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számitott es az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbiróság, mint telekvi hatóság. Hidalmás, 1900 évi május hó 13. A kir. jbiróság tlkvi hatósága.

Papp Romolus,
kir. albiró.

Az uj törvénykezési-palota

felépitése folytán **igazságügyi tisztviselőkre nézve kiválóan előnyős fekvésü,** mintegy félholdnyi területü **házastelek,** jutányos árban és feltételek mellett eladó!

A telek megér 9—10000 koronát, a vásárláshoz 2000 korona készpénz elégséges a vételár többi része rákeblezve maradhat.

A czim megtudható a kiadóhivatalban.

823. 2—6

Állatkiállitás
Gép-kiállitás

A Sétatéren.

31-én, 1-én, 2-án és 3-án.

Mindennap czigány-zene.

Láthatók:

Erdély legelső állattenyésztő gazdáinak nagyértékü és remek szép csoportos kiállitásai 11 karámban (minden csoport 10—16 drb. bika, tehén, üsző és kisborjuból áll!) Azonkivül még közel 200 szarvasmarha!

Kitünö szép lovak, csikóval, legjelesebb tenyésztőink méneseiből.

Bivalak a legnagyobb példányok.

Juhok.

Baromfiak, tyuk, lud, rucza, pulyka és galamb, csibékkel és tojásokkal. Éneklő madarak! Tojásköltő gép! stb. stb.

Közel 800 darab állat.

Hazai gyárosok, iparosok és kereskedők mintakiállitásai.

Ekék, vetőgépek, arató és kaszálógépek, gőz és benzinmotor cséplőgépek müködésben!

Vetőmagvak, mütrágyák, földmérő eszközök, mérlegek!

Viharágyuk müködésben.

Tejgazdasági, borászati, méhészeti kellékek és felszerelések.

Vadász és kocsi szerszámok.

Mü-malomkövek.

Gyönyörü kocsik, több egészen uj találmányu.

Háziipari czikkek, Nád és kosárkészitmények, Terakotta disztárgyak.

Hangszerek és egyéb disztárgyak. 835. 3—4.

3000 négyszögméter területen.

Vásárolni is lehet!

Programm és belépti-dijak:

Megnyitás: Augusztus 31-én délelőtt 11 órakor.

Belépti dij az első napon délelőtt: 2 kor. 20 fillér, délután: 1 kor. 20 fillér. Szeptember 1-én, 2-án és 3-án belépti dij minden délelőtt: 1 kor. 20 fillér, délutánokon mindig 80 fillér.

Katona és gyermek jegyek árai: 1 nap d. e. 1 kor. 20 fill., d. u. 70 fillér, 2. 3. és 4. napján d. e. 70 fillér, délutánokon 50 fillér.

Állandó beléptijegy ára mind a négy napra: 4 kor. Fennti jegyek mindkét kiállitásra érvenyesek!

A kiállitás 31-én d. e. 11 órától este 7-ig, más napokon mindig reggel 8-tól este 7 óráig látogatható. 3-án este 6 órakor a kiállitás bezáratik.

Minden ezeredik látogató egy értékes emlék tárgyat kap.

Az iskolai idényre
megérkeztek

az őszi és téli

férfi-, fiu- és gyermekruhák

tartósan, finom kelméből divatosan elkészitve

legméltányosabb árak mellett

Kassowitz Fülöp

gyári áruházába

Mátyás király-tér (Főtér) 30-ik szám, ujonnan épült status palotában.

Mértékszerinti megrendelések pontosan készittetnek el.

1003—900. 843. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszék 1900. évi 5664. sz. végzésével Dr. Tauber Farkas ügyvéd által képviselt Májer Sámuel felperes részére Zobátz Ferencz és neje alperes ellen 80 korona és járulékai erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás folytán alperestől 1900 julius hó 6. napján le és felülfoglalt 848 koronára becsült ingóságokra a Kolozsvár városi kir. járásbiróság V. I. 919|5—1900. számu végzésével az árverés elrendtvén, annak a fizetések betudásával 80 kor. tőke, ennek 1900 évi április hó 2. napjától járó 6 **százalék** kamatai, egyharmad **százalék váltódij** és eddig összesen 22 korona 80 fillérben biróilag megállapitott költségek erejéig Kolozsvárt sánczalja-utcza 23. sz. a. leendő foganatositásán határidőül **1900. évi szept. hó 3. napján d. e. 9 órája** tüzetik ki, mikor a biróilag le és felülfoglalt butorok, diszvirágok s egyéb ingóságok a legtöbbet igérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégitéséhez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tünik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alól irt kiküldöttnek vagy irásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a biróság tábláján kifüggesztését követő naptól számittatik.

Kelt Kolozsvárt, 1900 évi augusztus hó 19.

Pap Jenő,
kir. bir. végrehajtó.

LEO MAGYAR SPORT LOVARDÁJA.

A Trenosintéren.

Ma pénteken, augusztus 31-én este 8 órakor

NAGY HIEGH-LIEFE-estély!!

Jutalom előadása

a közkedveltségü erőmüvésznőnek

MISS CLAIR LAFORTE.

Azon alázatos igérettel, hogy az igazgatóságtól nyert jutalom előadást az egész társulat közremüködésével igen mulattatóvá alkotom, bátor vagyok nagybecsü pártfogásért esedezni.

Mély tisztelettel

CLAIR LAFORTE
erőmüvésznő.

Holnap szombaton, szept. 1-én **két nagy előadás.** Délután 4 és este 8 órakor. Kitünő uj tagok felléptével.

Becses pártfogásért esd

723. 23—0. **LEO,** igazgató.

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!!!

KOZEL F. JÓZSEF

kályharaktárában

Kolozsvárt, Unio utcza 20. sz.

(Redouttal szemben)

állandóan 300—400 darab kályha készletben van, melyek ugy szépség mint minőség tekintetében felülmulhatlanok s az eddig teljesitett nagyobb megbizások teljes biztositékot nyujtanak arra, hogy a nagyközönség további megbizasai is ép ugy mint azelőtt a legnagyobb szakértelem és pontosság mellett fog eszközöltetni.

HEVESI JÓZSEF

müasztalos

Gyár-utcza 8. szám.

elvállal mindenféle asztalos munkát és fapadozatot.

Nagy raktárt tart:

kitünő minőségü, gőzben szárított

Parkettekből!

Telefon **136.**

„Municipia“

kiadóhivatala az összes községi és közigazgatási nyomtatványok, könyv,- papir- és irodaszerek legnagyobb raktára **Budapest,** VII. Kerepesi-ut 12. szám. Nagy képes árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve.

Klaszovitt György

szijj- és nyereggyártó

Kolozsvárt, Unio-utcza.

Ajánlja mindennemü finom bőráru-czikkek, utazó, lovaglóés kocsizó czikkeket minden kivitelben. — Nagy raktár, szolid árak mellett.

Pénzkölcsön

földbirtokokra, bérházakra I. II. helyre kedvező föltételekkel nyerhető. Fölvilágositást ad szivességből **Gerő A.** volt tkptári igazgató Budapest VII. Nefelejts-utcza 8. szám.

A ki hazai szövetből készült ruhában akar járni, az forduljon megrendelésével **Marcinkiewicz Ignáczhoz,** kinek szabó-üzlete Kolozsvárt, Belközép-utczában van.

Jó munkáért kitüntetve!

Léber Gyula első erdélyi sodronyszövet fonat- és szitaáru gyára Kolozsvárt **Torda-utcza.**

Unio-utcza ujdonsága!!!

Müjég, kitünő tej, vaj és aludttej csarnokomból házhoz szállitok megrendelés folytán jéggel együtt a fenti czikkekből.

Szives rendeléseket kér: **Péntek J.-né** tejcsarnok tulajdonos.

Eisele József

réz-, érczmü- és gőzkazán-gyár **Budapest,** V., Külső Váczi-ut 138.

Benke Dezső

füszer üzletében Kolozsvárt (magyar-utcza szeglet) a legjobb minőségü **élelmi czikkek kaphatók** szolid kiszolgálással a legjutányosabb árban.

Valódi **Dréher sör 15 kr.**

Naponta friss gyümölcs és dinnye.

DEMJÉN ÁGOSTON

mülakatos gyorsan és pontosan teljesit mindenféle **Lakatos munkákat,** saját szabadalmazott ablakzáróit szellőző készülékkel, függöny-horgait különösen ajánlja.

Jókai-utcza 12. szám.

Varga Pál

czimbalom-gyártónál megjelent czimbalomiskolából 1 hét alatt *tanitó segélye nélkül* megtanul czimbalmozni bárki, melyet üzletemben vásárolt czimbalomhoz ingyen adok. Budapesten, VIII. Rökk Szilárd-utcza 3. szám. — Czimbalmokról képes árjegyzék ingyen.

A résztvett kiállitásokon arany érmek- és oklevelekkel kitüntetve.

UDVARI ÉS TÁRSA

törv. bejegyzett kocsigyártó *Kolozsvárt, Hidfő-utcza*

(Zöldfa vendéglő mellett.)

Raktáron tart kész kocsikat választékban. Kocsijavitásokat és rendeléseket pontosan, kivánat szerint teljesit.

Telefon: 339.

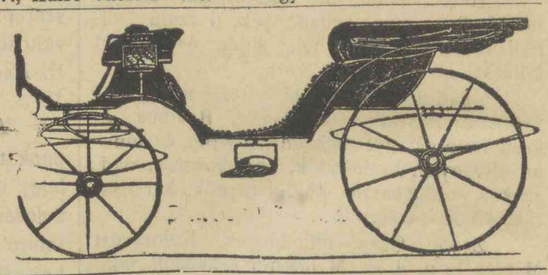

Az iskola megnyitása alkalmával

Ajánl

NEUMANN M.

Kolozsvár, Főtér 14.

(Plébánia épület).

Raktárak: **Arad, Debreczen, Fiume, Kassa, Nagy-Várad, Budapest, Pozsony, Temesvár, Belgrád, Szófia, Zágráb.**

Czélszerü és izléses gyermek és fiuruhákat!

A czégnek elismert elve: **legolcsóbb és szabott árak.**

Ujdonságaink női felöltökben megérkeztek.

Női felöltő és szücsáru raktár!

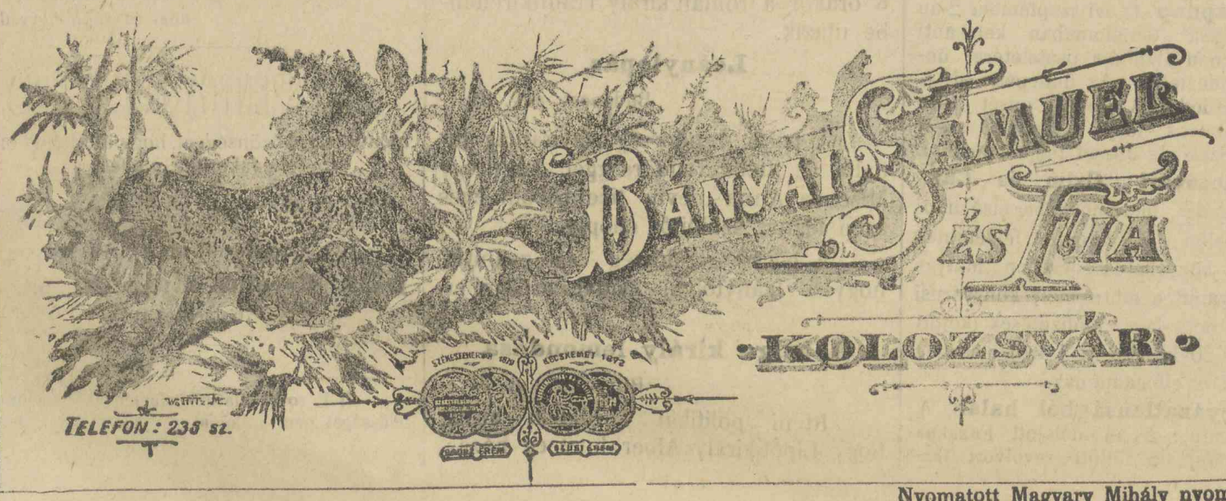

Tisztelettel értesitjük a n. é. hölgyközönséget, hogy az idény ujdonságai ugy őszi mint téli felöltőkben megérkeztek.

Ujdonságaink megtekintésére bátorkodunk a t. vevőközönséget meghivni.

Tisztelettel

Bányai Sámuel és fia

Mátyás király-tér 8. szám.

Telefon 236.

Ujdonságaink női felöltökben megérkeztek.

Nyomatott Magyary Mihály nyomdájában, Kolozsvárt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.